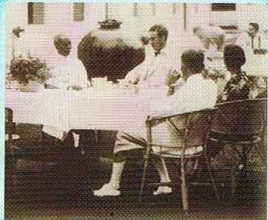

๑๐๐ ปี แห่งการสถาปนากระทรวงมหาดไทย

วารสารสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง www.bora.dopa.go.th

สาร:ทะเบียน-บัตรฯ

THE ONE

Call Center 1548

ปีที่ 4 ฉบับที่ 5 ประจำเดือนพฤษภาคม 2555

กิจกรรมสำนักบริหารการทะเบียน

ดร.ธวัชชัย ธรรมรักษ์ ผอ.สน.บท เป็นประธานประชุมการรับฟังความคิดเห็นและการประชาสัมพันธ์การจัดเตรียมการจัดซื้อวัสดุบัตรประจำตัวประชาชนทั่วประเทศ ณ ห้องประชุมบัวแก้ว สำนักบริหารการทะเบียน

ดร.ธวัชชัย ธรรมรักษ์ ผอ.สน.บท เป็นประธานการประชุมเตรียมการเรื่องการจัดหาวัสดุบัตรประจำตัวประชาชนทั่วประเทศ ณ ห้องประชุมบัวแก้ว สำนักบริหารการทะเบียน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง นำคณะผู้เข้าร่วมสัมมนาพนักงานงานจัดการเลือกตั้ง ประจำปี พ.ศ.2555 เข้าเยี่ยมชมและรับฟังบรรยายสรุป ในเรื่องการจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อ/ ถอนชื่อ ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ณ ห้องประชุมบัวหลวง ชั้น 10 สน.บท โดยมี นายพิทยา วงศ์ไกรศรีทอง ผอ.สสท. และนายปรีชา พรพิสิษฐ์โชค ผอ.สพท. ให้การต้อนรับ

เพื่อประชาชนอุทธรณ์

โต้แย้งคำสั่งทางปกครอง

ชาวเขา เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมที่อาศัยทำกินหรือบรรพชนอาศัยทำกินอยู่บนพื้นที่สูงในประเทศไทย ที่มีวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ภาษาและการดำเนินชีวิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว กล่าวคือ เป็นกลุ่มเผ่าพันธุ์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความเก่าแก่ ซึ่งมีถิ่นที่อยู่และที่ทำกินในประเทศไทยมาตั้งแต่อดีต และถือว่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมของไทยมิใช่กลุ่มที่อพยพเดินทางเข้ามาอยู่ในประเทศไทยใหม่ ๆ

ชาวเขามี 9 ชาติพันธุ์หลัก คือ กะเหรี่ยง ม้ง(แม้ว) เมี่ยน(เข่า) อาข่า(อีเก้อ) ลาหู่(มูเซอ) ลีซู(ลีซอ) ลัวะ(ถิ่น) ขมุ และมลาบรี ด้วยความที่มีถิ่นที่อยู่ห่างไกล ทุกกันดาร ไม่ได้ติดต่อกับบุคคลภายนอก และทางราชการ ดังนั้นการสำรวจสำมะโนครัวประชากรไทยทั่วประเทศ ครั้งแรกเมื่อปี 2499 ชาวเขาส่วนมากก็ยังไม่ได้รับการสำรวจ จึงทำให้ชาวเขาที่เป็นชาวเขาดั้งเดิมไม่มีเอกสารทางราชการ เช่นทะเบียนบ้าน สุนัขบัตร และหลักฐานอื่นที่แสดงว่าเป็นพลเมืองไทย

การที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนทางภาคเหนือที่มีกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และได้ยื่นคำร้องขอให้ดำเนินการแก้ไขรายการสัญชาติไม่ว่าจะเป็นของบิดา ของตนเอง ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่เคยยื่นคำร้องขอลงรายการสัญชาติไทยตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพิจารณาลงสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้แก่ชาวเขา พ.ศ.2517 และได้รับอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติแล้ว แต่ยังมีได้มาดำเนินการแสดงตนเพื่อขอแก้ไขรายการสัญชาติเป็นไทยในทะเบียนให้ถูกต้องภายในหลัง หลังจากระยะเวลาผ่านพ้นไปหลายปีส่งผลกระทบต่อบุตรหลานทำให้เกิดการอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองในหลายกรณี วันนี้จะขอยกตัวอย่างให้ทราบกันเพื่อเป็นกรณีศึกษา

ตัวอย่าง

นาย ข. รักชาติ บุคคลสัญชาติไทย ได้ยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภออ๋ม เพื่อขอแก้ไขรายการสัญชาติของ นาย ก. รักชาติ (บิดา) จากลีซู(ลีซอ) เป็นสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน เพื่อนำไปประกอบการสมัครงาน หลังจากที่ทำสำนักทะเบียนอำเภออ๋มได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และได้ดำเนินการสอบสวนพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏว่า

1.นาย ก. รักชาติ ซึ่งเป็นบิดาของนาย ข. รักชาติ เป็นชาวเขา กลุ่มชาติพันธุ์ ลีซู(ลีซอ) อาศัยอยู่บ้านเลขที่ xx หมู่ที่ x ตำบล xx อำเภออ๋ม จังหวัดรักประเทศไทย มีสถานที่เกิดที่ อำเภอ y จังหวัดรักประเทศไทย เกิดเมื่อวันที่ x ตุลาคม พ.ศ. 2509 ปัจจุบันถูกจำหน่ายรายการออกจากทะเบียนบ้าน ไม่สามารถติดต่อได้จึงเข้าข้อสันนิษฐานว่า นาย ก. รักชาติ เป็นบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยตามข้อที่ 11 วรรค 3 แห่งระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ.2543 ซึ่งสำนักทะเบียนอำเภออ๋มพิจารณาเห็นว่าควรที่จะได้รับการลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน ตามระเบียบดังกล่าว นาย ก. รักชาติ จะต้องยื่นคำร้องขอลงรายการสัญชาติต่อ นายทะเบียนตามข้อที่ 17 แห่งระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ.2543

2. จากการสอบปากคำ นาย ข. รักชาติ (ผู้ยื่นคำร้อง)และพยานบุคคล ได้ความว่า นาย ก. รักชาติ ได้หายสาบสูญไม่สามารถติดต่อได้เป็นเวลา 12 ปี และจากการตรวจสอบข้อมูลพบว่า นาย ก. รักชาติ เคยยื่นคำร้องขอลงรายการสัญชาติไทยตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพิจารณาลงสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้แก่ชาวเขา พ.ศ.2517 และตามหนังสือจังหวัดรักประเทศไทย ที่...../..... ลงวันที่...../...../..... แต่ นาย ก. รักชาติ ไม่ได้มาแสดงตนเพื่อขอลงรายการสัญชาติไทย ในทะเบียนบ้านและจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนต่อนายทะเบียน จึงทำให้รายการสัญชาติของ นาย ก. รักชาติ ยังคงเป็นสัญชาติลีซู(ลีซอ) จนถึงปัจจุบัน

ซึ่งสำนักทะเบียนอำเภออ๋ม พิจารณาเห็นว่า เมื่อ นาย ก. รักชาติ ไม่มาแสดงตนเพื่อขอลงรายการสัญชาติไทยด้วยตนเอง จึงไม่สามารถดำเนินการแก้ไขรายการสัญชาติจากลีซู(ลีซอ)เป็นไทยได้ สำนักทะเบียนอำเภออ๋มจึงได้มีหนังสือแจ้ง นาย ข. รักชาติ ทราบผลการพิจารณา

3.หลังจาก นาย ข. รักชาติ ทราบผลการพิจารณาของสำนักทะเบียนอำเภออ๋ม จึงได้อุทธรณ์คำสั่งของสำนักทะเบียนอำเภออ๋ม เป็นหนังสือลงลายมือชื่อ พร้อมเอกสารประกอบการพิจารณาว่า

3.1 นาย ก. รักษาติ เป็นบุคคลที่มีสถานที่เกิดในประเทศไทย เขตอำเภอ y จังหวัดรักรประเทศไทย เกิดเมื่อวันที่ x ตุลาคม พ.ศ. 2509 ถือเป็นคนไทยโดยการเกิด

3.2 นาย ก. รักษาติ ได้ยื่นคำร้องลงสัญชาติไทย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพิจารณาลงสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้แก่ชาวเขา พ.ศ.2517 ตามหนังสือจังหวัดรักรประเทศไทย ที่...../..... ลงวันที่ ...../...../..... และนายทะเบียนอนุมัติลงรายการสัญชาติไทยตามคำร้องแล้ว จึงถือได้ว่า นาย ก. รักษาติ เป็นบุคคลสัญชาติไทย โดยผ่านกระบวนการขั้นตอนในการพิสูจน์สัญชาติไทยแล้ว เพียงแต่ยังไม่ได้ไปจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนต่อนายทะเบียนเท่านั้น

สำนักทะเบียนอำเภออัยมได้พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของ นาย ข. รักษาติ จึงได้รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลมายังนายทะเบียนจังหวัดรักรประเทศไทยเพื่อโปรดพิจารณา และเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 45 แห่ง พ.ร.บ.วิधिปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ประกอบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการได้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริง การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน พ.ศ. 2551

หลังจากจังหวัดรักรประเทศไทยพิจารณาแล้วเห็นว่ามิมีแนวทางปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพิจารณาลงสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้แก่ชาวเขา พ.ศ.2517

ข้อ 6 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้ลงสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านแก่ชาวเขา...

2.ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.2535 (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2551)

ข้อ 115/1 เมื่อมีผู้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการเกี่ยวกับสัญชาติในเอกสารการทะเบียนราษฎร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้....

(2) การแก้ไขรายการสัญชาติในช่องรายการสัญชาติของบิดาหรือมารดาของเจ้าของประวัติในเอกสารการทะเบียนราษฎรจากสัญชาติอื่นหรือไม่มีสัญชาติเป็นสัญชาติไทย เนื่องจากการคัดลอกรายการผิดพลาด หรือบิดา มารดาได้สัญชาติไทยหรือได้แปลงสัญชาติเป็นไทย ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตรวจสอบพยานเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเดิมหรือหนังสือสำคัญการแปลงสัญชาติเป็นไทย เป็นต้น และสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือเพื่อให้ปรากฏข้อเท็จจริง เมื่อพิจารณาเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเชื่อถือได้ ก็ให้แก้ไขรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรตามคำร้อง.....

ดังนั้น นาย ก. รักษาติ เป็นชาวเขากลุ่มชาติพันธุ์ลีซู(ลีซอ) และได้รับการอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพิจารณาลงสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านให้แก่ชาวเขา พ.ศ.2517 และตามหนังสือจังหวัดรักรประเทศไทย ที่...../..... ลงวันที่ ...../...../..... ดังนั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยถูกต้อง ย่อมถือได้ว่า นาย ก. รักษาติ เป็นชาวเขากลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมของไทยและได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติแล้ว แม้บุคคลดังกล่าวจะไม่ได้มาแสดงตนเพื่อขอแก้ไขรายการสัญชาติเป็นไทยในทะเบียนบ้านให้ถูกต้องในภายหลัง ก็มิได้ทำให้ข้อเท็จจริงในการมีสัญชาติไทยโดยการเกิดเสียไป

และการแก้ไขรายการสัญชาติของบิดา นาย ข. รักษาติ ซึ่งเป็นเจ้าของประวัติเอกสารการทะเบียนราษฎรจากสัญชาติอื่นหรือไม่มีสัญชาติเป็นสัญชาติไทยนั้น นายทะเบียนสำนักทะเบียนอำเภออัยมจะต้องตรวจสอบพยานเอกสารที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเดิม เอกสารการอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทย รวมทั้งให้สอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือเพื่อให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นาย ก. รักษาติ เป็นบิดาของ นาย ข.รักษาติ จริง และเป็นบุคคลที่ได้รับการอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามหนังสือจังหวัดรักรประเทศไทย เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าพยานหลักฐานน่าเชื่อถือก็ชอบที่นายทะเบียนจะแก้ไขรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรให้แก่ผู้ร้อง โดยปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.2535 (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2551) ข้อ 115/1 (2)

โดยสรุปเรื่องนี้เป็นกรณีที่ นาย ก. รักษาติ ได้แย้งคำสั่งของสำนักทะเบียนอำเภออัยมที่ไม่สามารถแก้ไขรายการสัญชาติบิดาของ นาย ก. รักษาติ จากลีซู (ลีซอ) เป็นสัญชาติไทยได้จนกระทั่งนำไปสู่การพิสูจน์เอกสารหลักฐานและการพิจารณาจากจังหวัด จนสามารถแก้ไขรายการสัญชาติของบิดาได้

นี่คืออีกหนึ่งตัวอย่างที่ได้นำเสนอแนวทางในการปฏิบัติกรณีประชาชนอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเป็นกรณีตัวอย่างและแนวทางปฏิบัติในการให้บริการแก่ประชาชนต่อไป

ถาม บัตรประจำตัวประชาชนของหนูหมตอายุ 27 พ.ย. 2554 และบัตรชำรุดด้วย ถ้าหนูขอทำบัตรใหม่จะต้องจ่ายค่าปรับและค่าธรรมเนียมเท่าไรคะ ทราบมาว่าขณะนี้ทางราชการยกเว้นค่าปรับและค่าธรรมเนียมให้กับบางจังหวัดที่ประสบภัยพิบัติ (หนูมีชื่ออยู่จังหวัดชุมพร)

ตอบ 1.การทำบัตรกรณีบัตรหมตอายุ หากขอทำบัตร ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่หมตอายุจะไม่เสียค่าธรรมเนียม หากเกินเวลาดังกล่าวกฎหมายวางโทษปรับไว้ไม่เกิน 100 บาท
2.ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องขยายกำหนดเวลาการขอมีบัตรมีบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตร สำหรับผู้ประสบภัยธรรมชาติ (อุทกภัย)เพิ่มเติมในพื้นที่...จ.ชุมพร...ซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้านใน จ.ชุมพร ต้องขอมีบัตรมีบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรภายในวันที่ 28 มิถุนายน 2555 และให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกบัตรใหม่ หรือเปลี่ยนบัตรกรณีบัตรหายหรือถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ

ถาม เมื่อต้องการจดทะเบียนหย่าปรากฏว่าเลขที่ทะเบียนสมรสในใบสมรสไม่ตรงกับในฐานข้อมูล จึงไม่สามารถดำเนินการได้ กรณีนี้ต้องทำอะไรคะ

ตอบ ขอให้ประสานการตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขรายการเลขที่ในใบสำคัญการสมรส(คร.3) กับเลขที่ในทะเบียนสมรส(คร.2) ในฐานข้อมูลทะเบียนครอบครัวเพื่อให้ถูกต้องตรงกันกับงานทะเบียนครอบครัว ส่วนทะเบียนทั่วไป หมายเลขโทรศัพท์ 02-791-7017-9

ถาม อยู่บางแค กทม. จะย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านกลางต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง ติดต่อที่ไหน

ตอบ การแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลาง ให้เจ้าตัวนำหลักฐาน เช่น บัตรประจำตัวประชาชน หรือพยานบุคคล เช่น เจ้าบ้านที่แสดงให้เห็นว่าผู้ขอแจ้งย้ายออกจากทะเบียนบ้านกลางเป็นบุคคลคนเดียวกับบุคคลที่มีชื่อและรายการในทะเบียนบ้านกลาง ไปติดต่อนายทะเบียนที่เป็นบ้านกลางเพื่อขอแจ้งย้ายออก ไปเข้าทะเบียนบ้านปกติต่อไป

ถาม กรณีบิดามารดาอยู่กันไม่ได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายมีบุตรด้วยกัน 1 คน ต่อมาได้แยกทางกันโดยบุตรอยู่ในความดูแลของบิดา ขอเรียนถามว่าบิดาสามารถขอแจ้งย้ายปลายทางให้กับบุตรได้หรือไม่และสามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทนได้หรือไม่ เพราะกฎหมายให้บุตรที่เกิดโดยบิดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันเป็นบุตรถูกต้องตามกฎหมายมารดาฝ่ายเดียว

ตอบ ได้ประสานกับ สทร. แล้ว กรณีบิดาเป็นบิดาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่สามารถดำเนินการหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นแจ้งย้ายปลายทางให้บุตรได้ กรณีนี้ให้ดำเนินการแจ้งย้ายปกติโดยให้เจ้าบ้านที่เด็กอยู่ปัจจุบันเป็นผู้แจ้งย้ายออกให้แล้วส่งใบแจ้งย้ายที่อยู่ให้เจ้าบ้านที่ประสงค์จะย้ายเข้าเพื่อไปแจ้งย้ายเข้าต่อนายทะเบียนต่อไป

ถาม บิดามารดาได้รับสัญชาติไทย ตาม ม.23 ได้ยื่นคำร้องเพื่อลงรายการสัญชาติไทย ตาม ม.23 ให้บุตร อายุ 16 ปี แต่บุตรไม่มีหลักฐานการเป็นบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน (ไม่มีเลข 13 หลักที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๐) เนื่องจากไม่ได้รับการสำรวจไว้ มีแต่เลข G ซึ่งออกโดยกระทรวงศึกษา ในขั้นตอนการขอหนังสือรับรองการเกิด ต้องไปดำเนินการสำรวจเพื่อให้ได้เลข ๐ มาก่อนหรือไม่ หรือสามารถดำเนินการตามขั้นตอนได้เลยขอทราบแนวทางปฏิบัติ

ตอบ ตามประกาศสำนักทะเบียนกลางเรื่องหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการในการขอหนังสือรับรองการเกิดตามมาตรา 20/1 แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 กำหนดให้บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย แต่ไม่ได้แจ้งการเกิดหรือแจ้งการเกิดแล้วแต่ไม่มีสูติบัตร หรือสูติบัตรชำรุดสูญหายและสำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องไม่สามารถคัดสำเนาสูติบัตร หรือทะเบียนคนเกิดได้ หากมีความจำเป็นต้องมีหนังสือรับรองการเกิดให้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนที่ผู้ันเกิดหรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน ดูรายละเอียดเพิ่มเติมจาก หนังสือสำนักทะเบียนกลางด่วนที่สุด ที่ มท 0309.1/ว 84 ลว 23 สิงหาคม 2551

ถาม การตรวจดูรายชื่อบัตรประชาชนสามารถตรวจได้ที่ไหนครับ
ตอบ ท่านไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลบุคคลโดยทั่วไปได้ เว้นแต่เป็นข้อมูลของตัวเองหรือท่านเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย (ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ 125) โดยต้องยื่นคำร้องขอตรวจสอบได้ ณ สำนักทะเบียนจังหวัด(ศาลากลางจังหวัด) สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น(เทศบาล/เขต) โดยนำหลักฐานแสดงความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียกับบุคคลที่จะขอตรวจสอบ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมแนบกับใบคำร้องเพื่อให้นายทะเบียนพิจารณา หากเข้าหลักเกณฑ์ นายทะเบียนจะตรวจสอบ และออกหลักฐานให้แก่ท่าน บางกรณีนายทะเบียนอาจจะบันทึกปากคำเพิ่มเติมไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบทางอาญา ถ้าท่านไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสีย จริจ

ถาม ผมอยากทราบว่า ถ้าชื่อถูกคัดออกจากทะเบียนบ้าน แล้วผมจะตรวจสอบได้อย่างไร ว่าถูกคัดชื่อไปไว้ที่ไหนครับ

ตอบ กรณีเป็นข้อมูลของท่าน ท่านสามารถนำหลักฐานเช่น บัตรประจำตัวประชาชน ไปยื่นคำร้องขอตรวจสอบรายการของท่านต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียนแห่งใดก็ได้

ถาม ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับหนังสือรับรองสถานภาพการสมรสของบุคคลต่างด้าว

1. คู่สมรสฝ่ายชายนำหนังสือรับรองภาษาไทย ซึ่งมีสาระสำคัญครบถ้วนตามข้อ 1-4 ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0402/1392 ลว. 24 ม.ค. 2533 ซึ่งออกโดย สถานเอกอัครราชทูต สปป. ลาวประจำประเทศไทย ประทับตรา สปป. ลาวประจำประเทศไทย มายื่นขอจดทะเบียนสมรสกับหญิงไทย สามารถดำเนินการจดทะเบียนสมรสให้ได้เลยหรือไม่
2. ต้องให้คู่สมรสฝ่ายชายนำหนังสือรับรองฯ สปป.ลาวประจำประเทศไทย ไปขอให้กระทรวงการต่างประเทศรับรองคำแปลและประทับตราให้หรือไม่อย่างไร

ตอบ หนังสือรับรองสถานภาพการสมรสของบุคคลต่างด้าวซึ่งออกโดยสถานทูตหรือสถานกงสุลต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย แยกพิจารณาเป็น 2 ประเด็น

1. หนังสือรับรองสถานภาพการสมรสของบุคคลต่างด้าวซึ่งรับรองโดยสถานทูตหรือสถานกงสุลต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยเป็นภาษาไทย ไม่ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศรับรองอีก
2. หากหนังสือรับรองสถานภาพการสมรสของบุคคลต่างด้าวซึ่งรับรองโดยสถานทูตหรือสถานกงสุลต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยเป็นภาษาต่างประเทศต้องแปลเป็นภาษาไทย และให้สถานทูตหรือกงสุลต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยและกระทรวงการต่างประเทศรับรองคำแปลด้วย

ถาม พายุบุตรไปทำบัตรตอนอายุ 14 ปี ปัจจุบัน อายุ 15 ปี จะไปขอเปลี่ยนบัตร เนื่องจากเปลี่ยนคำนำหน้านาม เป็นนายได้หรือไม่

ตอบ กรณีเปลี่ยนคำนำหน้านามแล้วประสงค์จะเปลี่ยนบัตรเพื่อให้คำนำหน้านามตรงกับทะเบียนบ้านก็ได้ ไม่มีกฎหมายห้ามไว้แต่อย่างใด

ถาม กรณีอาคารที่ขออนุญาตก่อสร้างเพื่อใช้เป็นโรงแรม ซึ่งเป็นอาคารควบคุมการใช้ตามพ.ร.บ.ควบคุมอาคาร อาคารดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุญาตใช้อาคาร(อ.6) จากทางกองช่างก่อนถึงจะเปิดใช้อาคารได้ / ดังนั้นอยากทราบว่า การขอเลขประจำบ้าน สนท.จะต้องเรียกหลักฐานใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (อ.1) พร้อมใบรับรองการอนุญาตขอให้ใช้อาคาร (อ.6) เพื่อประกอบการออกเลขบ้านหรือไม่ อย่างไร อยากทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน และกรณีกองช่างไม่ออก อ.6 สนท. จะออกเลขบ้านโดยใช้เพียงใบอนุญาต(อ.1) ได้หรือไม่

ขอความกรุณาตอบด่วนนะครับ ขอขอบคุณครับ(เนื่องจากเกรงจะมีปัญหาฟ้องร้องกันภายหลังและอ้าง สนท.ออกทะเบียนบ้านให้แล้ว ย่อมเป็นการรับรองความถูกต้องของอาคาร)

ตอบ ตามกฎหมายการทะเบียนราษฎร ในการจัดทำทะเบียนบ้าน เมื่อเจ้าบ้านมาขอเลขที่บ้านให้นายทะเบียนพิจารณาความเป็นบ้านตามมาตรา 4 แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าว และบ้านที่ต้องกำหนดบ้านเลขที่และการกำหนดบ้านเลขที่ตามระเบียบฯ ข้อ 9-14 และข้อ 32 ทั้งนี้ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร ได้ประกาศใช้ทุกพื้นที่แล้ว ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว จึงควรเรียกดูหนังสืออนุญาตปลูกสร้างอาคารด้วย ก่อนจะจัดทำทะเบียนบ้านให้ หากบ้านปลูกสร้างในที่สาธารณะหรือโดยบุกรุกป่าสงวน หรือโดยมิได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารหรือตามกฎหมายอื่น ก็ให้ดำเนินการจัดทำทะเบียน เป็นทะเบียนบ้านชั่วคราว ตามระเบียบข้อ 20

ถาม นาย มี ซึ่งไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล แต่แพทย์บอกว่ารักษาไม่ได้แล้ว ประสงค์จะกลับไปตายที่บ้านหรือโรงพยาบาล ญาติต้องการให้กลับไปตายที่บ้าน แต่ นายมี ตายระหว่างเดินทางกลับบ้าน จะต้องแจ้งตายที่ใด

ตอบ การแจ้งการตายกรณีอยู่ระหว่างการเดินทาง ให้แจ้งต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่พึ่งแจ้งได้ เช่น ขณะเดินทางกลับจากโรงพยาบาลและได้ตายระหว่างอำเภอ ก. กับอำเภอ ข. สามารถแจ้งการตายที่อำเภอ ก. หรือ อำเภอ ข. ก็ได้ (ม.21 (2) แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร)

Mobile Unit บริการทุกทิศ ทั่วไทย

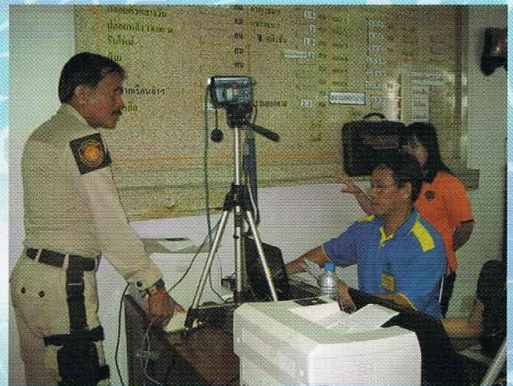
ดร.ธวัชชัย ธรรมรักษ์ ผอ.สน.บท. กรมการปกครอง เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการด้านการทะเบียนและบัตร ประจำปี 2555 รุ่นที่ 2 ของส่วนส่งเสริมการทะเบียนและบัตร สน.บท. ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมี นายพิทยา วงศ์ไกรศรีทอง ผอ.สสท. สน.บท. กล่าวรายงาน ซึ่งมีผู้เข้าร่วมการอบรมพัฒนาจากสำนักทะเบียนอำเภอในภาคใต้ 15 จังหวัด จำนวน 100 อำเภอ รวม 100 คน

ดร.ธวัชชัย ธรรมรักษ์ ผอ.สน.บท. พร้อม ผอ.สสท. และ ผอ.สพท. ตรวจเยี่ยมและมอบนโยบายงานทะเบียนและบัตรฯ แก่ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ ที่ทำการสำนักงานของศูนย์ฯ โดยมีหัวหน้าศูนย์บริหารการทะเบียน ภาค 4 และเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ให้การต้อนรับ

ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน สำนักบริหารการทะเบียน ออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ (Mobile Unit) ให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบเบรคประสมค์ (Smart Card) ณ เรือนจำพิเศษธนบุรี ถนนเอกชัย แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2555

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

วารสาร สาระทะเบียน-บัตร "The One" เป็นวารสารรายเดือนของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง จัดพิมพ์เดือนละ 6,000 ฉบับ โดยแจกจ่ายให้ผู้บริหาร หน่วยงานภายในกรมการปกครอง ที่ทำการปกครองจังหวัดและที่ทำการปกครองอำเภอทั่วประเทศ

ติดต่อฝ่ายจัดทำ : 59 หมู่ 11 ถนนลำลูกกา คลอง 9 ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12150 โทร. 0-2791-7115-8

Call Center : 1548 <http://bora.dopa.go.th> E-mail : theone_9@windowslive.com

“มุมมองบริการปางประชา พัฒนาทะเบียนไทยสู่สากล”

ดร.ธวัชชัย ธรรมรักษ์
ผอ.สน.บพ.

บทนำ

วันที่ 1 เมษายน ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงมหาดไทย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงตั้ง กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 เมษายน พุทธศักราช 2435 และทรงมอบหมายให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ดำรงตำแหน่งองค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย และทรงกำหนดความหมายของงานมหาดไทยให้ชัดเจนว่า “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” สร้างความสงบสุข มั่นคง เจริญรุ่งเรืองให้กับประเทศไทยเรื่อยมาจนองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และ วัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO ถวายการสดุดีให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงเป็น “บุคคลสำคัญของโลก” ประกอบกับปีพุทธศักราช 2555 เป็นปีที่ครบ 150 ปี วันประสูติของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพองค์ปฐมเสนาบดี และเป็นปีที่กระทรวงมหาดไทย มีอายุครบ 120 ปี สำหรับเนื้อหาในฉบับนี้ขอแนะนำ สำนักทะเบียนอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ สำนักทะเบียนอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา และสำนักทะเบียนอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ความคืบหน้าพระราชบัญญัติสัญชาติ (คนไทยพลัดถิ่น) การโต้แย้งสิทธิของประชาชนในคำสั่งทางปกครอง และตอบปัญหา 1548

ดร.ธวัชชัย ธรรมรักษ์
ผอ.สน.บพ.
บรรณาธิการอำนวยการ

บอกกล่าว

ดร.ธวัชชัย ธรรมรักษ์ ผอ.สน.บพ ได้มอบหมายให้ สสท. และฝ่ายจัดท้าวารสารพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาสาระของวารสารทะเบียน-บำบัดรา (The One) เพื่อให้เป็นประโยชน์กับท่านผู้อ่านมากที่สุด ที่ผ่านมากอสมันน์ ตาม-ตอบปัญหา จะได้รับความนิยมมาก ฉบับนี้ เสนอเรื่องสำคัญเนื่องในวันสถาปนากระทรวงมหาดไทยครบ 120 ปี รวมทั้งความคืบหน้าของการประกวดสำนักทะเบียนดีเด่น ต่อไปอาจจะมีการจัดลำดับสำนักทะเบียนทยอยขึ้นทะเบียนได้ทั่วประเทศ แบบเดียวกันกับการจัด ranking ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในระดับโลกทุก ๆ ปี เพื่อให้เห็นพัฒนาการในการปรับปรุง สำนักทะเบียนให้บริการประชาชนในมิติใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในยุคโลกาภิวัตน์ และการเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community - AC) วารสารยินดีรับข้อคิดเห็นเสนอแนะต่างๆ ทางอีเมลที่แจ้งท้ายฉบับ โดยท่านที่ส่งข่าวสารหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จะได้รับของที่ระลึกต่อไป

นายพิทยา วงศ์ไกรศรีทอง
ผอ.สสท. สน.บพ.
บรรณาธิการประจำฉบับ

แนะนำผู้บริหารใหม่

นายโสภณ คัชพันต์
ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนทั่วไป
การศึกษา
นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
ประสบการณ์ทำงาน
ปลัดอำเภอจังหวัดสระบุรี, ชัยภูมิ, บุรีรัมย์, สุพรรณบุรี,
เจ้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, สุรินทร์
นายอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์
นายอำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์
นายอำเภอฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ สุกิจ เจริญรัตนกุล, บุญส่ง เตชะมณีสถิตย์, อภิชาติ เทียวพานิช, สดภาพ ศิริภักดิ์ บรรณาธิการอำนวยการ ดร.ธวัชชัย ธรรมรักษ์ ที่ปรึกษา
สฤณี วิฑูรย์, วิเชียร ชิตชนกนารถ, รังสฤณี จิตดี, เปรมศักดิ์ กิรานนท์, บรรณาธิการประจำฉบับ พิทยา วงศ์ไกรศรีทอง กองบรรณาธิการ นพจร ธนาทิพย์างกูร,
ประจวบศักดิ์ อารมณณ์, ณรงค์ฤทธิ์ มาทอง, ประสิทธิ์ พัฒนสิทธิชีวิน,ฝ่ายจัดทำ อนุรักษ์ พรหมมาสกุล, ปิยะพงษ์ ตลาชม, สันติภาพ คุณศิริวัฒนา, ฝ่ายทะเบียนและจัดส่ง สุกัญญา
เหมือนเพชร, สุรีย์ จิตดีโสภา, พรทิพย์ สงครินทร์, พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์อสากรักษาดินแดน กรมการปกครอง

1 เมษายน 2555 ถือเป็นวันที่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยต้องน้อมรำลึกถึงพระเกียรติคุณ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำราจรรยาภาพ องค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนา กระทรวงมหาดไทย ครบ 120 ปี และในโอกาสนี้ นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้กล่าวสดุดีและประกาศเจตนารมณ์ของกระทรวงมหาดไทย ถึงบทบาทภารกิจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้กับพี่น้องประชาชน ดังนี้

คำประกาศถวายสดุดี

เนื่องในวันที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากะทรวงมหาดไทย ครบรอบ 120 ปี

เนื่องในกาลสมัย แห่งวันคล้ายวันสถาปนากะทรวงมหาดไทย วันที่ 1 เมษายน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มี พระบรมราชโองการตั้งกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 เมษายน พุทธศักราช 2435 และได้ทรงมอบหมายให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำราจรรยาภาพ ดำรงตำแหน่งองค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยในฐานะองค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย พระองค์ได้ ทรงวางรากฐานอันมั่นคงให้แก่กระทรวงมหาดไทยเป็นอันมาก อาทิ ทรง จัดวางระบบการบริหารราชการที่ทันสมัยของกระทรวงมหาดไทย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทรงวางรากฐานการปกครองแบบเทศาภิบาลและสุขาภิบาลอันเป็นพื้นฐานของการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย ทรงตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ งานตำรวจภูบาลและภูธร ทรงกำหนดความหมายของงานมหาดไทย ให้ชัดเจนว่า “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ทรงรับสนองพระบรมราโชบายในการทำนุบำรุงประเทศชาติ ประชาชน ด้วยการสดับรับฟังทุกข์ และสุขของประชาชนอย่างถ่องแท้ด้วยพระองค์เอง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสว่า กรมตำราจรรยาภาพดวงใจให้กระทรวงมหาดไทย เพราะกระทรวงมหาดไทย คือ ผู้ดูแลประเทศชาติ และประชาชนชาวไทยให้มีความร่มเย็นเป็นสุข

ด้วยพระกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนจนเป็นที่ประจักษ์ในระดับนานาชาติ ในปีพุทธศักราช 2505 องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO จึงถวายการสดุดีให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาตำราจรรยาภาพทรงเป็น “บุคคลสำคัญของโลก” พระองค์แรกของประเทศไทย ยังความภาคภูมิใจให้แก่บุคลากรของกระทรวงมหาดไทย เป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับปีพุทธศักราช 2555 ถือว่าเป็นปีมหามงคลยิ่งของกระทรวงมหาดไทย กล่าวคือ เป็นปีที่ครบ 150 ปี วันประสูติของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำราจรรยาภาพองค์ปฐมเสนาบดี และครบรอบ 50 ปี ที่ UNESCO ได้ยกย่องพระองค์ท่าน ให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก และเป็นปีที่กระทรวงมหาดไทยมีอายุครบ 120 ปี

ตลอดระยะเวลา 120 ปี บุคลากรของกระทรวงมหาดไทย ได้ยึดถือพระกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำราจรรยาภาพ องค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ ถึงแม้จะพบกับปัญหาอุปสรรคนานับประการ ก็ไม่เคยหวั่นไหวย่อท้อ เนื่องด้วยความวิริยะอุตสาหะ และจิตวิญญาณของการเป็นข้าราชการที่ดี ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชน จึงทำให้บุคลากรของกระทรวงมหาดไทยทุกยุคทุกสมัยมีความเข้มแข็งและอดทน สามารถเรียนรู้และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเฉียบแหลม และเหมาะสม จนสามารถนำพากระทรวงมหาดไทยพัฒนาเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงปัจจุบัน

ด้วยอานิสงส์แห่งความกตัญญูตเวทีตารธรรมของปวงข้าพระพุทธเจ้า บุคลากรในสังกัดกระทรวงมหาดไทยทั้งหลาย ที่ต่างเพียร บำเพ็ญกุศลสนองพระเดชพระคุณถวาย ขอเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำราจรรยาภาพในโอกาสครบ 150 ปี วันประสูติ และครบรอบ 50 ปี ที่ UNESCO ได้ประกาศถวายสดุดีให้พระองค์ท่านทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก ซึ่งเป็นคนไทยพระองค์แรก กับอีกขออัญเชิญดวงพระวิญญาณของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาตำราจรรยาภาพ ได้โปรดถวายการอภิบาลรักษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ขอจงทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน และโปรดประทานพรแก่ประเทศชาติประชาชน และบุคลากรของกระทรวงมหาดไทย จงมีความสุขสิริสวัสดิ์วัฒนาสถาพร ตราบนิจรันตรกาลเทอญ

รายชื่อสำนักทะเบียนที่เข้าร่วมประกวดโครงการคัดเลือกสำนักทะเบียนดีเด่น พ.ศ.2555

กลุ่ม	สำนักทะเบียนอำเภอ			สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาล			กรุงเทพมหานคร
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	
สบท. ภาค ๑	อ.ฝักให้ อ.สรรพยา	อ.บางเสาธง อ.ไทรน้อย อ.พระพุทธบาท		ทม.บางศรีเมือง	ทต.ลำโรงเหนือ ทม.สระบุรี	ทน.นนทบุรี ทน.รังสิต	เขตบางขุนเทียน เขตหนองแขม เขตสาทร
สบท. ภาค ๒		อ.ท่าใหม่ อ.บ้านนา อ.วัฒนานคร	อ.เมืองชลบุรี	ทม.ท่าใหม่	ทม.แสนสุข ทน.ระยอง		เขตบางเขน เขตดอนเมือง เขตพระโขนง
สบท. ภาค ๓	อ.วังน้ำเขียว อ.ลำดวน อ.โขงเจียม อ.ไทยเจริญ	อ.โนนไทย	อ.เมืองบุรีรัมย์ อ.เมืองสุรินทร์ อ.เมืองศรีสะเกษ อ.ตระการพืชผล อ.เกษตรสมบูรณ์ อ.เมืองอำนาจเจริญ	ทม.วารินชำราบ		ทน.นครราชสีมา	เขตพระนคร เขตสายไหม
สบท. ภาค ๔	อ.อุบลรัตน์ อ.โนนสะอาด อ.ภูเรือ อ.เจริญศิลป์ อ.เรณูนคร อ.นิคมคำสร้อย	อ.ท่าบ่อ อ.อาจสามารถ อ.สมเด็จ อ.พังโคน อ.โซ่พิสัย	อ.นาแก อ.เพ็ญ อ.เมืองเลย อ.วาปีปทุม อ.ยางตลาด อ.เซกา	ทม.เมืองพล	ทม.ร้อยเอ็ด ทม.กาฬสินธุ์ ทม.สกลนคร ทม.มุกดาหาร	ทน.ขอนแก่น	
สบท. ภาค ๕	อ.พริ้ว อ.แม่เม่า อ.เด่นชัย อ.แม่ใจ อ.ปาย	อ.ป่าซาง อ.เกาะคา อ.พิชัย อ.สอง	อ.แม่สรวย	ทม.แพร่	ทน.ลำปาง ทน.เชียงใหม่		
สบท. ภาค ๖	อ.ห้วยคด อ.บางมูลนาก	อ.เมืองอุทัยธานี อ.เมืองตาก	อ.ลาดยาว อ.เมืองกำแพงเพชร อ.เมืองสุโขทัย อ.พรหมพิราม อ.เมืองเพชรบูรณ์	ทม.กำแพงเพชร			
สบท. ภาค ๗	อ.สามร้อยยอด	อ.อัมพวา อ.บางสะพาน	อ.เมืองราชบุรี อ.เมืองสุพรรณบุรี	ทม.บ้านโป่ง ทม.สมุทรสงคราม ทม.เพชรบุรี	ทม.ราชบุรี		
สบท. ภาค ๘	อ.พรหมคีรี อ.ลำทับ อ.ท้ายเหมือง อ.พนม	อ.เหนือคลอง	อ.เมืองภูเก็ต อ.ท่าแซะ	ทม.ท่าข้าม		ทน.ภูเก็ต ทน.สุราษฎร์ธานี	
สบท. ภาค ๙	อ.ท่าแพ อ.รัชฎา อ.ป่าพะยอม อ.กาบัง	อ.เทพา อ.สายบุรี	อ.เมืองยะลา		ทน.ตรัง ทน.ยะลา ทม.นราธิวาส	ทน.หาดใหญ่	
๖๕ จว.	๒๘	๒๓	๒๔	๑๐	๑๔	๗	รวม ๑๐๖ สบท.

นโยบายการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร กับการแก้ปัญหาประชากรแฝง

งานทะเบียนราษฎร เป็นงานที่มีความสำคัญต่อกรมการปกครอง และพี่น้องประชาชนคนไทยทุกคน สำนักงานทะเบียนทุกแห่งต้องอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชนและบรรณรงค์เพื่อให้มีการแจ้งการเกิด การแจ้งการตาย และการแจ้งการย้ายที่อยู่ให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงอยู่เสมอ เพื่อนำข้อมูลประชากรในประเทศไปใช้ในการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาประชากรแฝงที่อยู่ตามชุมชนเมืองใหญ่ พื้นที่เขตนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งประชากรแฝงจะเข้ามาประกอบอาชีพแต่ประชาชนเหล่านี้ไม่ได้แจ้งย้ายชื่อเข้าในทะเบียนบ้านที่พักอาศัย จึงทำให้เกิดปัญหาประชากรแฝงและนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาในการพัฒนาประเทศ ปัญหาความมั่นคงของรัฐ ปัญหาสังคม ปัญหาการทุจริตการเลือกตั้ง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในภาพรวม เพื่อให้การปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นไปตามกฎหมายการทะเบียนราษฎรและถูกต้องตามข้อเท็จจริง สำนักงานทะเบียนกลางจึงขอชักชวนแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1.กรณีการแจ้งการเกิดและการแจ้งการตาย ให้สำนักงานทะเบียนบรรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญของการแจ้งการเกิดและการแจ้งการตาย โดยในกรณีที่มีการเกิดหรือการตายในบ้านหรือนอกบ้าน ให้ผู้มีหน้าที่แจ้งดำเนินการแจ้งต่อสำนักงานทะเบียนภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้นายทะเบียนรับแจ้งการเกิดและเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน หรือรับแจ้งการตายและจำหน่ายชื่อออกจากทะเบียนบ้าน ทั้งนี้ เพื่อให้หลักฐานทะเบียนราษฎรของผู้แจ้งเป็นปัจจุบัน และป้องกันการทุจริตเกิดขึ้น และขอให้นายทะเบียนอำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชน โดยเฉพาะกรณีการแจ้งการเกิดและแจ้งการตายตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการเกิดหรือการตายต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่อื่น พ.ศ.2551 ซึ่งหากผู้มีหน้าที่แจ้งมีความประสงค์ที่จะแจ้งการเกิดหรือการตาย ตามกฎหมายดังกล่าวสำนักงานทะเบียนจะต้องรับคำร้องและตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดโดยไม่ควรปฏิบัติหรือผลกระทบให้กับสำนักงานทะเบียนอื่น ทั้ง ๆ ที่สำนักงานทะเบียนแห่งนั้นมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน ทำให้ไม่สามารถแจ้งการเกิดหรือการตายได้และจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับหลักฐานทะเบียนบ้านที่ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

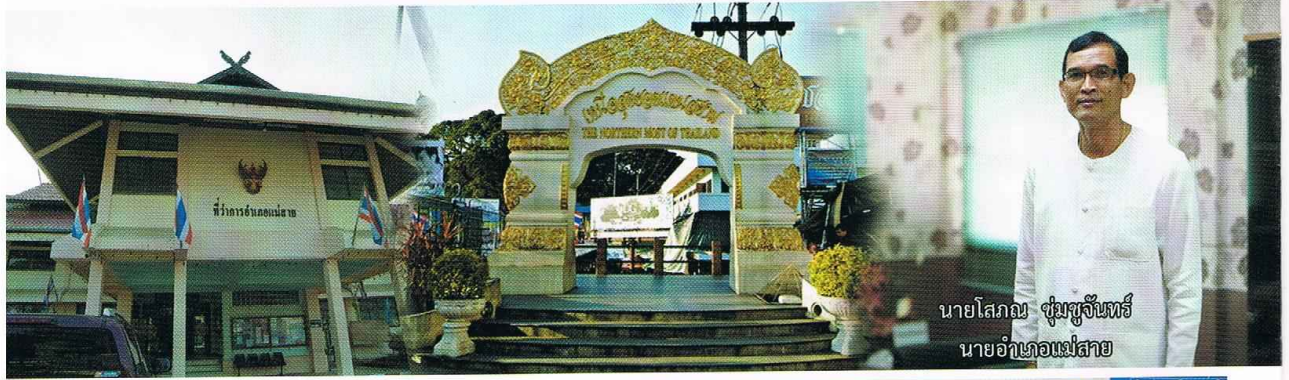

2.กรณีแจ้งการย้ายที่อยู่ ให้สำนักงานทะเบียนทุกแห่งขอความร่วมมือส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ วัด สถานศึกษา สถานประกอบการ หน่วยงานเอกชนในเขตพื้นที่รวมถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้ร่วมบรรณรงค์การปฏิบัติตามกฎหมายการทะเบียนราษฎรโดยเฉพาะเรื่องแจ้งการย้ายที่อยู่ เพื่อให้มีชื่อในทะเบียนบ้านตามท้องที่ที่อาศัยอยู่จริง ซึ่งหากพบว่ามิบุคคลตามทะเบียนบ้านรายใด ย้ายภูมิลำเนาหรือไปประกอบอาชีพในจังหวัดอื่น โดยไม่ได้แจ้งการย้ายที่อยู่ ให้แจ้งนายทะเบียนเพื่อแจ้งเจ้าบ้านที่เกี่ยวข้องดำเนินการแจ้งย้ายบุคคลดังกล่าวออกจากทะเบียนบ้านเพื่อแจ้งย้ายเข้าในท้องที่ที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน หรือกรณีพบว่าบุคคลในบ้านผู้ใดเข้าไปอาศัยอยู่ในบ้านโดยไม่ได้แจ้งการย้ายที่อยู่ ให้นายทะเบียนแจ้งเจ้าบ้านและบุคคลดังกล่าวให้ดำเนินการแจ้งการย้ายเข้าอยู่ในบ้านให้ถูกต้องตามกฎหมาย และหากมีการฝ่าฝืนให้นายทะเบียนดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามความผิดที่เกิดขึ้น

ดังนั้น จึงขอให้ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนทุกท่านได้รับทราบและเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง ไม่มีข้อผิดพลาดหรือข้อร้องเรียน รวดเร็ว และประทับใจประชาชนผู้มาขอรับบริการทุกท่าน

สำนักทะเบียนอำเภอแม่สาย

นายโสภณ ชุ่มชูจันทร์
นายอำเภอแม่สาย

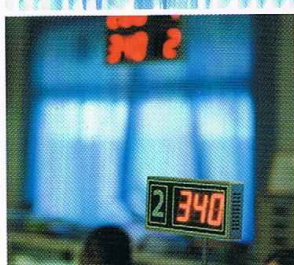
เมื่อกล่าวถึงอำเภอแม่สาย ท่านผู้อ่านหลายท่านคงเคยได้ไปเยือนกันมาแล้ว กับดินแดนเหนือสุดยอดในสยาม หลายท่านคงนึกถึงตลาดการค้าชายแดนที่คึกคัก มีสินค้าหลากหลายมากมายให้เลือกซื้อ แต่วันนี้เราจะพาทุกท่านไปเยี่ยมเยือนสำนักทะเบียนอำเภอแม่สายกันครับ

นายโสภณ ชุ่มชูจันทร์ นายอำเภอแม่สาย กล่าวว่าสำนักทะเบียนอำเภอแม่สาย ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการให้บริการด้านทะเบียนและบัตรว่า “เราจะให้บริการโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง บนพื้นฐานความพึงพอใจ” โดยปรับวิธีทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและมุ่งเน้นการประสัมพันธ์งานด้านการทะเบียน ผ่านเสียงตามสายและในวันประชุมหัวหน้าส่วนราชการและกำนันผู้ใหญ่บ้านประจำเดือน การให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านออกประกาศประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เกี่ยวกับโครงการต่างๆ ที่สำนักทะเบียนอำเภอแม่สายดำเนินการ รวมทั้งการจัดทำเอกสารแผ่นพับ แนะนำขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการมาติดต่อกับสำนักทะเบียน จัดตั้งศูนย์บริการตอบปัญหาทางโทรศัพท์หมายเลข 0-5373-4424 เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ ติดตั้งระบบบัตรคิวเพื่อความสะดวกในการรับบริการ พร้อมทั้งติดตั้งป้ายชื่อ-สกุล และชื่อเล่นของเจ้าหน้าที่ เพื่อสร้างความคุ้นเคยและความเป็นกันเองในการบริการ

ด้วยความที่เป็นอำเภอชายแดนมีเขตแดนติดต่อกับสหภาพเมียนมา ระยะทางรวม 34 กม. จึงมีชนกลุ่มน้อยอยู่ในพื้นที่จำนวนหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มไทยใหญ่ ไทลื้อ กลุ่มจีนฮ่อ และกลุ่มชาวเขา ซึ่งก็จะถือเอกสารหลักฐานทางการทะเบียนที่แตกต่างกัน

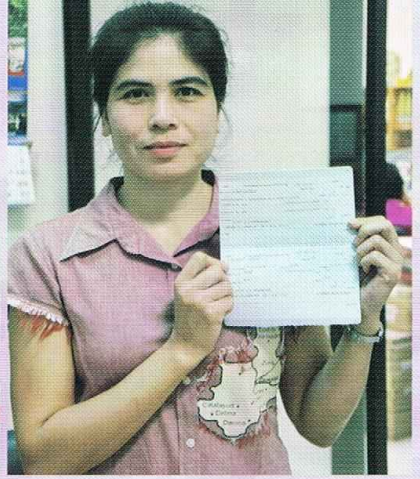
ชนกลุ่มน้อยในอำเภอแม่สายกลุ่มไทยใหญ่ ไทลื้อ จะมีภาษาพูดวัฒนธรรม ประเพณี คล้ายคลึงกับคนไทยภาคเหนือเป็นอย่างมาก สามารถสื่อสารเป็นภาษาพื้นเมืองได้ สำหรับกลุ่มจีนฮ่อและกลุ่มชาวเขาที่เป็นผู้สูงอายุ จะมีปัญหาในเรื่องการสื่อสาร สำนักทะเบียนอำเภอแม่สายแก้ปัญหาด้วยการใช้ล่าม เพื่อสื่อสารพูดคุยซึ่งทำให้การบริการประชาชนบรรลุผลสำเร็จเป็นที่พึงพอใจของประชาชนและทางอำเภอก็มีนโยบายที่สนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยที่อยู่อาศัยในพื้นที่ของอำเภอแม่สายเรียนรู้ภาษาชนบทร่วมประเพณี ของคนไทยเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขต่อไป

ตอบรับคนไทยพลัดถิ่น

ด้วยพระราชบัญญัติสัญชาติ ฉบับที่ 5

“พวกเราเป็นคนไทยมาตั้งแต่เกิด เป็นคนไทยโดยสายเลือด และตลอดกาลเพราะเราไม่ได้เป็นพม่า และไม่เคยมคิดว่าตัวเองเป็นพม่า เป็นไทยทุกกระเปาะนี้ว้ทั้งภาษา วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต”

....นี่คือคำพูดของคนไทยพลัดถิ่น ที่อาศัยอยู่แนว ตะเข็บชายแดนประเทศไทยที่แสดงถึงความน้อยเนื้อต่ำใจ ของตนที่ได้ระบายออกมาให้ได้ยินนี้ทำให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุข อย่างเราต้องหาสาเหตุของปัญหา และหาทางเยียวยาให้คนไทยเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลืออย่าง เต็มที่และถูกต้องทั้งตามหลักสิทธิมนุษยชนและเป็นไปตาม ขั้นตอนของกฎหมายด้วย กระทรวงมหาดไทย กรมการ ปกครอง จึงได้เสนอพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2555 เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่น เพื่อเป็นช่องทางในการแก้ไข ปัญหาสัญชาติให้คนไทยพลัดถิ่นซึ่งเป็นคนเชื้อสายไทยที่ต้อง กลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่นอันเนื่องมาจากการ เปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน ทางที่มงานบรรณาธิการจึงขอแนะนำเสนอ ความรู้ในเรื่องพระราชบัญญัติสัญชาติฉบับนี้มาให้รับทราบ กันพอสังเขป....

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2555 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนที่ 28 ก เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2555 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 มีนาคม 2555

คำว่า “คนไทยพลัดถิ่น” หมายความว่า ผู้ซึ่งมี เชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่น โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของ ราชอาณาจักรไทยในอดีต ซึ่งปัจจุบันผู้นั้นมิได้ถือสัญชาติของ ประเทศอื่น และได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็น ระยะเวลานานหนึ่งและมีวิถีชีวิตเป็นคนไทยโดยได้รับการสำรวจ

จัดทำทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรภายใต้ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือเป็นผู้ซึ่งมี ลักษณะอื่นทำนองเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

และในกระบวนการให้สัญชาติคนไทยพลัดถิ่นนั้น มีคณะกรรมการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน 7 คนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยต้องมีนักวิจัยหรือนักวิชาการทาง ด้านกฎหมายสัญชาติหรือสถานะบุคคล ด้านสังคมวิทยาหรือ มานุษยวิทยา ด้านประวัติศาสตร์หรือกลุ่มชาติพันธุ์ ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคประชาชนรวมอยู่ด้วยเป็น กรรมการ ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและ เลขาธิการ และข้าราชการของกรมการปกครองอีก 2 คนเป็น ผู้ช่วยเลขาธิการ ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน ทำหน้าที่ในการพิจารณาและให้การรับรองความเป็นคนไทย พลัดถิ่น เสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออก กฎกระทรวงหรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ซึ่งหลังจากที่ได้มีการออกพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้แล้ว ในขั้นตอนต่อไปคือการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการพิสูจน์และการรับรองความเป็นคนไทย พลัดถิ่น

อดทนรอกันอีกนิด....ความคืบหน้าเป็นประการใด จะนำมาประชาสัมพันธ์ให้ทราบกันครับ

สำนักทะเบียนอำเภอภูซาง

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2555 เห็นชอบให้จุดผ่อนปรนบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา เป็นด่านถาวร จะส่งผลให้ในอนาคตอันใกล้อำเภอภูซางจะมีผู้คนและสินค้าล้งไหลเข้า-ออกเป็นจำนวนมาก และจะมีการกึ่งเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านแดนเพิ่มมากขึ้น

นายวิบูลย์ จิระภรณ์ นายอำเภอภูซาง กล่าวว่าในปัจจุบันการผ่านแดน ณ จุดผ่านแดนอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา และเมืองคอบ แขวงไชยบุรี สปป.ลาว ได้อนุญาตให้ผู้คนทั้งสองประเทศผ่าน เข้าเมืองได้ ครั้งละ 2 คืน 3 วัน ราษฎรไทยสามารถเดินทางเข้าไปถึงเมืองคอบ สปป.ลาว ส่วนราษฎรลาวสามารถเดินทางเข้าประเทศไทยได้ถึงอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยใช้เอกสารหนังสือผ่านแดน เพื่อหาซื้อสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในมูลค่าไม่เกิน 30,000 กีบ หรือ 1,000 บาท ต่อหนึ่งคน ต่อหนึ่งเที่ยว โดยไม่ต้องเสียภาษี(หากซื้อเกินต้องชำระภาษีตามกฎหมาย)

อำเภอภูซางมีสิ่งที่น่าสนใจอีกหนึ่งอย่างนั่นก็คือ “เต่าปูลู” เป็นเต่าขนาดเล็ก หนักประมาณครึ่งกิโลกรัม กระดองเล็กแบน หัวโดหดเข้ากระดองไม่ได้ ปากคมแข็งแรงคล้ายปากนกแก้ว ขาใหญ่หดเข้ากระดองไม่ได้เช่นกัน ปลายเท้ามีเล็บสามารถปีนขึ้นขอนไม้หรือก้อนหินได้ หางยาวกว่ากระดอง มีเมือเคลือบอยู่ระหว่างขาและกันข้างละอัน กระดองสีน้ำตาลเข้ม เมื่ออายุน้อยส่วนหัวมีสีออกส้ม เมื่อโตขึ้นหัวค่อยเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแก่ ความยาวที่พบสูงสุด 17 เซนติเมตร สามารถปีนต้นไม้สูงได้ดีมาก ตอนกลางวันจะปีนต้นไม้เพื่อผิงแดด แต่จะออกหากินในเวลาากลางคืน เป็นเต่าที่มีนิสัยดุ ถ้าจับกระดองเต่าอาจยึดคอไว้กัดเอาได้ ฉะนั้น การจับเต่าชนิดนี้ให้จับที่โคนหางยกขึ้น เต่าปูลูชอบอาศัยอยู่ตามลำธาร ตามภูเขา ชอบน้ำใสเย็นที่ไหลอยู่เสมอ เต่าชนิดนี้วางไข่ ครั้งละ 3-4 ฟอง

ที่มาของข้อมูล <http://www.taopooloo.com>

การออกหนังสือผ่านแดนเป็นภารกิจ 2 มิติ คือมิติด้านการบริการ ต้องมีการอำนวยความสะดวกและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ และมิติด้านความมั่นคง ต้องคอยสอดส่อง ตรวจสอบตราศีกษาพฤติกรรมของผู้ผ่านแดน ซึ่งอาจมีผู้แอบแฝงทำผิดกฎหมายปะปนอยู่กับผู้ผ่านแดน ทั้งสองมิตินี้ดูจะเป็นสิ่งที่สวนทางกันเป็นอย่างมาก แต่ทางอำเภอก็ได้กำชับให้เจ้าหน้าที่เอาใจใส่กับการให้บริการออกหนังสือผ่านแดน โดยบริการให้เกิดความพึงพอใจและขณะเดียวกันก็ตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนด้วย

แม้ว่าสำนักทะเบียนอำเภอภูซางจะต้องบริการทั้งราษฎรในพื้นที่รับผิดชอบและราษฎรจากพื้นที่อื่น ที่มีความประสงค์จะผ่านแดน โดยได้เตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ อาทิ ด้านบุคลากร ได้ฝึกฝนให้สมาชิก อส. มาช่วยปฏิบัติงานในการบริการประชาชน เพื่อเพิ่มจำนวนบุคลากรดำเนินงานบริการให้เพียงพอ ด้านเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ ได้จัดเตรียมให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและที่สำคัญที่สุด คือ ด้านจิตบริการ (service mind) ได้ให้เจ้าหน้าที่ ให้บริการอย่างเป็นกันเอง บริการด้วยความรวดเร็ว สร้างความพึงพอใจแก่ผู้มารับบริการ ขณะเดียวกัน ก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องด้วย

สำนักทะเบียนอำเภอสะเมิง

“สะเมิง” อำเภอเล็กๆ ตั้งอยู่ท่ามกลางหุบเขาซึ่งสลับซับซ้อนของจังหวัดเชียงใหม่ ชื่อที่หลายท่านอาจไม่คุ้นหูแต่อาจคุ้นตาผ่านสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง สันนิษฐานว่า “สะเมิง” มาจากคำว่า “สามเมิง” ตามสำเนียงภาษาลื้อที่เรียก “เมื่อง” ว่า “เมิง” และคำว่า “สามเมิง” มาจากการเรียกลักษณะการรวมกลุ่มตั้งถิ่นฐานของสามเมือง ประกอบด้วย ลื้อ ลัวะ และคนพื้นเมือง บางท่านสันนิษฐานว่ามาจากภาษากะเหรี่ยง ซึ่งมีความหมายว่า “แสงสว่าง รุ่งโรจน์ สว่างไสวหรือรุ่งอรุณในยามเช้า”

นายอนุพงษ์ วาวงศ์มูล นายอำเภอสะเมิง กล่าวถึงสภาพโดยทั่วไปของอำเภอสะเมิงว่ามีประชากรรวมทั้งอำเภอ 23,054 คน เป็นคนพื้นเมืองประมาณ 52% กะเหรี่ยงประมาณ 24% ชนเผ่าม้งประมาณ 18% ชนเผ่าลีซอประมาณ 6% และจากการที่มีประชากรเกือบ 50% เป็นชนเผ่า ซึ่งแต่ละชนเผ่าจะมีวัฒนธรรมของตนเอง และมักจะมีการตั้งชื่อ-สกุล ที่ซ้ำกันหรือเป็นภาษาของชนเผ่า เช่น อาหมี อาเลฆะ ฯลฯ ทำให้การติดต่อกับทางราชการ บางครั้งอาจเกิดปัญหาอันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนทางด้านภาษา ทางสำนักทะเบียนอำเภอจึงได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ชนเผ่า มาทำการตั้งชื่อตัว ชื่อสกุลใหม่ เพื่อลดปัญหากรณีซ้ำ และแนะนำให้บิดามารดาของเด็กที่คลอดใหม่ตั้งชื่อเป็นชื่อไทย แทนการใช้ชื่อของชนเผ่า สำหรับชื่อ-สกุล ที่จะใช้นั้น สำนักทะเบียนได้มีการจัดเตรียมคู่มือการตั้งชื่อ-สกุล ไว้ให้เลือกใช้

นายอนุพงษ์ วาวงศ์มูล
นายอำเภอสะเมิง

ในการให้บริการประชาชนนั้น สำนักทะเบียนอำเภอสะเมิง ได้จัดให้มีป้ายประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนการติดต่องานทะเบียน รวมถึงแสดงระยะเวลาในการติดต่อ มีป้ายเตือนสำหรับพยานบุคคล กรณีการให้ข้อมูลที่เป็นเท็จจะมีความผิดตามกฎหมาย มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อให้เกิดสิทธิตามกฎหมาย มีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ภายนอกสำนักทะเบียน ให้มีความสวยงาม ร่มรื่น มีสถานที่จอดรถอย่างเพียงพอเป็นระเบียบ มีสถานที่พักผ่อนบริเวณด้านหน้าที่ว่าการอำเภอ มีตู้รับแสดงความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นมีการจัดให้มีเวรบริการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หมุนเวียนกันทุกหมู่บ้านเพื่อชี้แจงประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนของแต่ละงาน คัดกรองเอกสารให้ประชาชนได้ทราบ และการนำพยานหลักฐานมาประกอบทำให้ประชาชนไม่เสียเวลา และมีความพึงพอใจด้านบริการในลำดับแรกและทำให้ประชาชนเข้าใจในระบบบริการแต่ละประเภท

อำเภอสะเมิง ได้เอาใจใส่ในรายละเอียดการให้บริการประชาชนอย่างดียิ่งโดยถือเป็นหัวใจในการทำงานที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรในพื้นที่ทราบถึงสิทธิประโยชน์ของการมีชื่อ-สกุล และการจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายเพื่อช่วยลดปัญหาข้อซ้ำและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว

